

Sygn. akt III RC 349/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2016r.

Sąd Rejonowy w Lęborku III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Sobczak-Michalak

Ławnicy: ----

Protokolant: st. sekr. sąd. Marek Połoński

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2016r. w Lęborku

sprawy z powództwa małoletnich O. K. i I. K. zastępowanych przez matkę E. K. (1)

przeciwko M. K. (1)

o alimenty

1. ***zasądza z dniem 1 października 2016r. alimenty od pozwanego M. K. (1) na rzecz małoletnich powodów O. K.*** ur. (...) w kwocie 900 zł (dziewięćset złotych) miesięcznie ***i I. K.*** ur. (...) w kwocie 700 zł (siedemset złotych) miesięcznie, ***łącznie 1600 zł*** (tysiąc sześćset złotych) miesięcznie – alimenty płatne do rąk matki małoletnich i ustawowej przedstawicielki E. K. (1) z góry do dnia 15 każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki;
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala;
3. umarza postępowanie w zakresie cofniętego powództwa;
4. ***zasądza od pozwanego M. K. (1) na rzecz powódki E. K. (2) 2417 zł*** (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
5. odstępuje od obciążania pozwanego pozostałymi kosztami procesu;
6. wyrokowi w punkcie pierwszym nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 349/15

UZASADNIENIE

W dniu 13 listopada 2015 roku powodowie małoletni O. K. i I. K. reprezentowani przez przedstawicielkę ustawową E. K. (1) wnieśli pozew przeciwko M. K. (1) o zasądzenie na ich rzecz alimentów w kwocie:

- 1200 zł na rzecz O. K.;

- 800 zł na rzecz I. K.,

płatnych do rąk matki powodów do dnia 15go każdego miesiąca z góry poczynając od dnia 1 maja 2015 roku z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia w płatności każdej z kwot.

Powodowie wnieśli ponadto o zasądzenie na ich rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew M. K. (1) potwierdził, że nie uiszczal alimentów na rzecz małoletnich albowiem matka ich wspólnych dzieci utrudniała mu drogę przekazu środków pieniężnych. Pozwany wskazał na swoją sytuację finansową kwestionując okoliczność, że zarabia około 10.000,00 zł miesięcznie. Podniósł, że jest gotowy płacić na rzecz każdego z synów po 500 zł miesięcznie.

Powódka w dniu 12 października 2016 roku zmodyfikowała swoje roszczenie i wniosła o zasądzenie na rzecz jej synów łącznej kwoty 2000 zł tytułem alimentów (po 1000 zł na rzecz każdego z nich) począwszy od 1 października 2016 roku i cofnęła powództwo o dochodzenie od pozwanego zaległych alimentów wraz z odsetkami jednocześnie zrzekając się roszczenia w tym zakresie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Małoletni O. K. urodzony (...) (obecnie 15latek) i I. K. urodzony (...) (obecnie 11latek) są dziećmi E. Ż. i M. K. (1).

Rodzice małoletnich są po rozwodzie (orzeczenie brytyjskiego Sądu Okręgowego w W. z 12 kwietnia 2011 roku).

Do października 2014 roku małoletni wraz matką i ojcem zamieszkiwali na terenie Anglii. Do listopada 2014 roku matka małoletnich otrzymywała na rzecz dzieci alimenty w wysokości 100 funtów brytyjskich. Począwszy od grudnia 2014 roku M. K. (1) nie przekazuje matce swoich synów żadnych kwot na ich utrzymanie.

Ojciec małoletnich w dalszym ciągu przebywa na terenie Anglii, gdzie mieszka i pracuje z zamiarem stałego pobytu. Koszty najmu mieszkania M. K. (1) wynoszą 400 funtów brytyjskich w skali miesiąca. M. K. (1) w Anglii jest pracownikiem budowlanym, pracuje średnio za 7,50 funta stawki godzinowej, generując tym samym około 1000 funtów brytyjskich w skali miesiąca. Obecnie spona liczne wymagalne zobowiązania wobec brytyjskich instytucji finansowych takich jak banki czy instytucji odpowiadającej polskiemu urzędowi skarbowemu.

Matka małoletnich jest osobą bezrobotną. Obecnie utrzymuje się z świadczeń (...). W 2011 roku matka małoletnich urodziła trzecie dziecko (córkę) i obecnie zajmuje się jej opieką w domu. W ostatnim czasie podjęła naukę na wydziale pedagogiki specjalnej (studiuje zaocznie – otrzymuje stypendium naukowe) celem uatrakcyjnienia swojej oferty dla potencjalnych pracodawców. Od dłuższego czasu szuka zatrudnienia, jednakże na razie bez większych rezultatów.

Od grudnia 2014 roku do co najmniej kwietnia 2016 roku ciężar utrzymania małoletnich dzieci ponosi nowy partner matki małoletnich (od 10 maja 2014 roku – mąż) – M. Ż. oraz najbliżsi matki małoletnich. Na dzień wniesienia pozwu matka małoletnich mieszkała wraz z synami w domu w całości utrzymywanym przez jej obecnego męża M. Ż., gdzie łączne koszty utrzymania domu wraz z mediami w skali miesiąca wynoszą nie mniej niż 1500 zł. Obecnie E. K. (1) wynajmuje mieszkanie, w którym mieszka sama z trójką dzieci. Nie mieszka obecnie z mężem z drugiego małżeństwa. W utrzymaniu pomaga jej rodzina. Korzysta z programu 500 plus.

Po powrocie do Polski małoletni posiadali ogromne zaległości w nauce spowodowane różnicami w systemach oświaty różnych państw unii europejskiej. W związku z powyższym nie byli w stanie podjąć nauki w klasie odpowiadającej ich przedziałowi wiekowemu w przeciętnej szkole publicznej na terenie gminy miasta L.. Jediną placówką oświaty dla małoletnich gwarantującą im kontynuację nauki i niwelowanie różnic programowych w nauczaniu była Społeczna Językowa Szkoła Podstawowa (...) w L..

Potrzeby małoletnich po powrocie do Polski po koniec 2014 roku znacząco wzrosły. Wzrosły koszty edukacji małoletnich poprzez wydatkowanie ich na opłacanie czesnego w (...) Językowej Szkole Podstawowej w L. oraz liczne korepetycje z przedmiotów w przeważającej większości ścisłych tj. chemii, matematyki, itp.

Koszty samej edukacji:

- O. K. obejmują 200 zł za czesne oraz 500 zł za korepetycje z chemii, matematyki i języka polskiego;
- I. K. obejmują 350 zł za czesne oraz 100 zł za korepetycje z matematyki i języka polskiego;

Dodatkowo do kosztów utrzymania obu małoletnich należy doliczyć wydatki na książki i przybory szkolne, obowiązkowe składki na ubezpieczenia na terenie szkoły, okolicznościowe wydatki w trakcie trwającego roku szkolnego jak wycieczki, kieszonkowe dla dzieci, składki na wyjazdy klasowe do kina, teatru a ponadto koszty utrzymania małoletnich w zakresie wyżywienia, zakupu środków czystości, odzieży, czy opłacenia telefonów.

W toku trwającego postępowania M. K. (1) zaczął płacić regularnie na rzecz synów kwotę łączną 1000 zł miesięcznie.

(dowód: odpis skrócony aktu urodzenia k. 10-11, odpis aktu małżeństwa k. 12-13, 33, korespondencja między stronami k. 14-16, 19, zaświadczenie szkoły k. 17, umowa szkoły k. 18, orzeczenie sądu brytyjskiego k. 27-29, koszty najmu i dokumentacja zarobkowa M. K. (2) k. 42-49, zaświadczenie PUP k. 68, 76, decyzja MOPS k. 69, wysłuchanie stron k. 73)

Sąd zważył, co następuje

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 krio rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba, że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Z kolei art. 135 § 1 krio stanowi, że zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Współzależność między usprawiedliwionymi potrzebami uprawnionego, a zarobkowymi i majątkowymi możliwościami zobowiązanego wyraża się w tym, że usprawiedliwione potrzeby uprawnionego powinny być zaspokajane w takim zakresie, w jakim pozwalają na to możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Zgodnie natomiast z orzecznictwem Sądu Najwyższego zakres potrzeb dziecka, które powinny być zaspokajane przez rodziców, wyznacza treść art. 96 krio. Stosownie do dyrektywy zawartej w tym przepisie, rodzice, w zależności od swych możliwości, obowiązani są zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych jak i duchowych, a także środki wychowania według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku. Przy ocenie, które z potrzeb uprawnionego powinny być uznane za potrzeby usprawiedliwione, należy z jednej strony brać pod uwagę możliwości zobowiązanego, z drugiej zaś zakres i rodzaj potrzeb. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie zawodowe i podstawowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy już od osobistych cech dziecka oraz od zamożności i przyjętego przez zobowiązanego modelu konsumpcji. Rolą Sądu w niniejszym postępowaniu było ustalenie na jakim poziomie kształtują się potrzeby uprawnionych małoletnich, a z drugiej strony ocenienie sytuacji majątkowej i możliwości zarobkowych osób zobowiązanych do ich alimentacji i rozłożenie obowiązku alimentacyjnego na każdego z nich. Sąd w zasadzie dał w pełni wiarę wyjaśnieniom i dokumentacji źródłowej zaprezentowanej przez obie strony procesu, bowiem są one spójne i pokrywają się nawzajem w zakresie wysokości generowanych kosztów na utrzymanie dzieci, jak i możliwości zarobkowych obu rodziców. Analizując materiał dowodowy zgromadzony w przedmiotowej sprawie Sąd uznał, iż powództwo zasługiwało na uwzględnienie, ale nie w wysokości wskazanej w pozwie.

Aktualny koszt utrzymania małoletnich ustawowy przedstawiciel określił na kwotę 2.000 zł (po 1000 zł na każdego z nich) w skład której to kwoty wchodzi m.in. wydatki na czesne szkoły, korepetycje, zakup przyborów szkolnych, udział w kosztach mieszkaniowych, wyżywienie, zakup odzieży, opłatę za telefon komórkowy, zakup środków czystości. Pozwany wyżej wymienionych wydatków w zasadzie nie kwestionował, nie zaprzeczał, że koszt utrzymania jego synów w szczególności w zakresie edukacji opiewa na kwoty wymienione w pozwie. Wskazywał jedynie, że w zakresie finansowym może przekazywać na rzecz synów kwotę łączną 1000 zł (500 zł na każdego z nich). Podniósł, że okolicznościowo wspomaga synów drobnymi upominkami czy to z okazji świąt, czy urodzin. Ustawowy przedstawiciel powodów na okoliczność ponoszonych wydatków przedstawił rachunki i zaświadczenia pochodzące z szkoły a wykazujące ponoszone koszty wychowania edukacyjnego małoletnich. Strona powodowa nie przedłożyła natomiast żadnych rachunków, ani zaświadczeń na okoliczność wykazania ponoszenia kosztów utrzymania w zakresie wyżywienia, zakupu środków czystości czy odzieży. Sąd przyjął tu uśrednione koszty utrzymania małoletnich będących w okresie dojrzewania, kierując się doświadczeniem życiowym, a przede wszystkim indywidualnymi potrzebami małoletnich. Zdaniem Sądu podana kwota w pozwie i na rozprawie w dniu 12 października 2016 roku

potrzebna na utrzymanie powodów jest zawyżona i przekracza ich usprawiedliwione potrzeby. Według Sądu łączne usprawiedliwione miesięczne potrzeby powodów oscylują w granicach ok. 2200 zł. Oceniając koszt ich utrzymania Sąd kierował się zasadą równej stopy życiowej rodziców i dzieci, zgodnie z którą dziecko ma prawo do utrzymania na takim poziomie, jaki są w stanie zapewnić mu jego rodzice i na jakim żyją oni sami. Drugą przesłanką rzutującą na wysokość obowiązku alimentacyjnego są możliwości zarobkowe rodziców. Zdaniem Sądu każde z nich należycie wykorzystuje swoje możliwości w tym zakresie. Ojciec pracuje zarobkowo za granicą, generując średnio po 1000 funtów brytyjskich w rozrachunku miesięcznym, zaś matka chociaż nie pracuje zawodowo to stale poszukuje pracy na trudnym (...) rynku pracy, co poświadczył pośrednio Powiatowy Urząd Pracy wskazując, że pomimo przedstawienia ofert pracy matce powodów pracodawcy nie zdecydowali się jej zatrudnić. Matka powodów podjęła własną inicjatywę i podjęła naukę w trybie zaocznym na wydziale pedagogiki specjalnej gwarantującej jej lepsze szanse na znalezienie zatrudnienia. Nie można też zapominać, że chociaż sama nie generuje żadnego źródła dochodu to jedynie ona ponosi trud wychowania obu synów jak i również trzeciego dziecka z drugiego małżeństwa, które jest w wieku przedszkolnym. Pozwany bowiem na stałe przebywa za granicą, telefonicznie jedynie kontaktując się z synami przez większość roku kalendarzowego. Jej praca na rzecz synów w zakresie przygotowania ich do szkoły, wyżywienia, zaopatrzenia w odzież i przybory szkolne, uczestniczenie w życiu szkolnym dzieci nie może pozostawać obojętna dla Sądu w zakresie obciążenia każdego z rodziców obowiązkiem wychowania dzieci. Oczywistym jest, że przedstawicielka ustawowa powodów z racji sprawowania wyłącznej opieki nad synami na terenie Polski nie jest w pełni dyspozycyjna dla potencjalnych pracodawców, co czyni ją mniej atrakcyjnym pracownikiem w porównaniu z innymi poszukującymi pracy. Ma z pewnością mniejsze możliwości zarobkowe jak i również mniejsze potencjalne możliwości pozyskania ich. Pozwany z kolei nie ponosi żadnego trudu w zakresie uczestniczenia w wychowaniu synów, co musi znaleźć odzwierciedlenie w odpowiednio wyższym urzeczywistnieniu tej dysproporcji w zakresie partycypowania w kosztach utrzymania powodów. Będąc w wieku stosunkowo młodym, jest w pełni dyspozycyjny dla pracodawcy, ma przez to większe możliwości zarobkowe niż drugi z rodziców.

Na marginesie należy wskazać, że pozostałe obciążenia pozwanego wykazywane w postaci m.in. zobowiązań kredytowych nie mogą wpływać na obowiązek alimentacyjny pozwanego w stosunku do jego dzieci, albowiem pozwany zaciągając kredyt czy inne zobowiązanie winien liczyć się z swoimi możliwościami płatniczymi i przewidywać koszty swego utrzymania jak i synów, albowiem na obojgu rodziców ciąży obowiązek alimentacyjny, który ma pierwszeństwo przed wszystkimi innymi zobowiązaniami.

Dzieląc obowiązek alimentacyjny między obojga rodziców Sąd miał więc na uwadze przede wszystkim proporcje w zarobkach i innych środkach pozyskiwanych przez rodziców powodów przy uwzględnieniu obecnych, realnych i usprawiedliwionych potrzebach obu powodów. Nie bez znaczenia pozostaje także fakt, iż pozwany w żaden inny sposób nie alimentuje synów. Poza obecnie płaconym 1000 zł na rzecz obu synów, jedynie okolicznościowo z okazji urodzin czy na święta przesyła prezenty czy drobne kwoty np. 5 funtów.

Z uwagi na powyższe na podstawie art. 133 § 1 kro i art. 135 § 1 i 2 krio Sąd zasądził od pozwanego na rzecz małoletnich powodów łącznie kwotę 1600 zł tytułem alimentów tj. po 900 zł na rzecz O. K. i 700 zł na rzecz I. K. płatnych w rozrachunku miesięcznym. Zarobkowe i majątkowe możliwości pozwanego wskazują, że będzie on w stanie uiszczać zasądzoną kwotę, bez uszczerbku dla swego utrzymania. Powyższe kwoty odpowiadają usprawiedliwionym potrzebom obu małoletnich, w szczególności odpowiadają ich potrzebom odnoszącym się do ich wieku, różnicy w kosztach edukacji (różna wysokość czesnego, korepetycji).

W pozostałej części obowiązek zaspokojenia potrzeb małoletnich spoczywa na matce, która nie generując obecnie żadnego źródła zarobku poza wymienionymi świadczeniami z programu 500 plus, realizuje swój obowiązek w zakresie utrzymania dzieci poprzez faktyczne ich wychowywanie i świadczenie opieki. W pozostałej części żądanie oddalono jako zbyt wygórowane (pkt 1-2 sentencji wyroku). Wobec zaś cofnięcia przez powódkę wraz z zrzeczeniem się roszczenia pozwu w zakresie dochodzonej kwoty tytułem zaległych alimentów wraz z odsetkami Sąd na podstawie art. 355 k.p.c. w zw. z art. 203§ 1 postanowił umorzyć postępowanie w tym zakresie albowiem powód cofnęła ze skutkiem prawnym pozew w tej części (pkt 3 sentencji wyroku).

O kosztach procesu orzeczono na mocy art. 98 kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Zgodnie z art. 98 kpc, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. O kosztach zastępstwa procesowego rozstrzygnięto w oparciu o § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 roku, Nr 163, poz. 1348 ze zm.), zasądzając od pozwanego na rzecz ustawowego przedstawiciela kwotę 2417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 4 sentencji wyroku).

Na podstawie art. 102 k.p.c. w zw z art. 100 k.p.c. z uwagi na okoliczności sprawy, warunki materialne pozwanego i ostateczną postawę pozwanego Sąd postanowił nie obciążać pozwanego pozostałymi kosztami procesu (pkt 5 sentencji wyroku).

Stosownie do treści art. 333 § 1 pkt 1 Sąd działając z urzędu nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności (pkt 6 sentencji wyroku).

SSR Aleksandra Sobczak-Michalak

ZARZĄDZENIE

1. odnotować;
2. odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pozwanemu na adres wskazany na k. 83
3. Z wpływem lub za 17 dni.

L., dnia 7 listopada 2016 roku

SSR Aleksandra Sobczak-Michalak